

LECTURES PRESCRIPTIVES DE LITERATURA CATALANA PAU 2022

1. Santiago Rusiñol, *L'alegria que passa*

Rusiñol i les arts: la dedicació a la pintura i la literatura en el marc del Modernisme. Simbolisme, costumisme i humorisme en la literatura de Rusiñol. La concepció de l'artista. L'artista i la societat. La sacralització de l'art. El teatre de Rusiñol: del simbolisme al regeneracionisme. El teatre simbolista: *L'alegria que passa*, *Cigales i formigues*, *El jardí abandonat*. Lectura de *L'alegria que passa*. El gènere del quadre líric o poemàtic. Els temes: l'oposició de Poesia i Prosa, l'artista i la societat burgesa, idealisme i materialisme. L'espai: la descripció del poble. Els personatges com a representació dels valors artístics i antiartístics. Els vilatans; l'Arcalce; en Joanet: idealisme i conformitat; la *troupe* del circ (especialment Zaira, "símbol de la poesia que passa", i el Clown "bohemi").

2. Joan Maragall, *Visions & Cants*

El perfil intel·lectual de Joan Maragall. Les idees polítiques. La posició literària: l'herència del Romanticisme i la teoria de la "paraula viva". *Visions & Cants*. Datació i context polític i social. Estructura del llibre: "Visions", "Intermezzo", "Cants". **1, "Visions"**: el terme; els personatges historicollegendaris (el mal caçador, Joan Garí, el comte Arnau, Jaume I, Joan de Serrallonga); tractament dels temes llegendaris; sentit de les "Visions": heroisme, individualisme, identitat, passió terrenal i espiritualitat (especialment, fruit de l'anàlisi de "El mal caçador", "El comte Arnau" i "La fi d'en Serrallonga"); relació amb la poesia popular (temes i procediments poètics). **2, "Cants"**: valor del terme; els "Cants" i el regeneracionisme: ideològic ("Cant dels joves", "Cant de maig", "Cant de novembre"), patriòtic ("La sardana", "El cant de la senyera") i polític ("Els tres cants de la guerra"). **3, "Intermezzo"**: una miscel·lània poètica; relació amb la poesia popular (per ex. "Cançó de sant Ramon...", "Sol, solet"); temes dominants: vitalisme (per ex. "En la mort d'un jove", "Dimecres de cendra"), contemplació de la natura (per ex. "A muntanya", "Després de la tempestat"), tradició folklòrica (per ex. "L'aufàbrega"), amor (per ex. "La dona hermosa", "L'esposa parla"), religió (per ex. "Lo diví en el Dijous sant", "La nit...").

3. Miquel Llor, *Laura a la ciutat dels sants*

La trajectòria literària de Miquel Llor. La dedicació a la narrativa entre 1925 i 1935. *Laura a la ciutat dels sants*. El model de novel·la: la tradició del segle XIX (protagonista femenina idealista, entorn provincià i tancat, narrador omniscient); innovacions (psicologisme, freudisme). Estructura (dues parts que cobreixen un any cada una, sense divisió en capítols) i punt de vista narratiu: narrador omniscient en tercera persona, aproximació al punt de vista del personatge (discurs indirecte lliure, memòria involuntària, visió crítica de Comarquinal); relació amb l'ús dels temps verbals. El personatge de Laura: el nom (Petrarca), educació urbana, sensibilitat i interessos artístics, idealització de l'amor, voluntat de transformació de l'entorn (marit, cunyada), frustració i fracàs. Els altres personatges: Tomàs de Muntanyola, Teresa de Muntanyola, Pere Gifreda. Comarquinal: geografia i valors: tancament, religiositat,

ignorància, repressió, materialisme (l'excepció: mossèn Joan Serra); la boira com a símbol. L'oposició Comarquinal / Barcelona.

4. *Antígona*, de Salvador Espriu

El mite d'Antígona en l'antiguitat clàssica: l'*Antígona* de Sòfocles; *Els set contra Tebes* d'Èsquil. Antígona i el teatre contemporani: Bertolt Brecht i Jean Anouilh. Antígona en el teatre català. Les dues redaccions de l'*Antígona* d'Espriu. Estructura i personatges principals. La progressió dramàtica. Característiques morals i polítiques de l'enfrontament entre Creont i Antígona. Anàlisi i significació de la figura del Lúcid Conseller. Dissolució del destí i responsabilitat. La pietat i el perdó. Significació d'*Antígona* en la postguerra espanyola. L'aportació específica d'Espriu al mite d'Antígona. Altres mites en el teatre d'Espriu: Esther i Fedra.

5. *Feliçment, jo sóc una dona*, de Maria Aurèlia Capmany

La trajectòria literària de Capmany. Les obres de maduresa. Realisme i psicologisme. *Feliçment, jo sóc una dona*. Procediments: la novel·la com a autobiografia fictícia. El punt de vista narratiu. El temps de l'escriptura: Mallorca, relació amb l'editor. El temps narratiu: autobiografia. El model invocat: *Moll Flanders*, de Daniel Defoe (els títols de capítols homenatgen la tradició anglesa). Els ambients socials vistos a través de la protagonista-narradora. La societat catalana i els mons socials i ideològics retratats en la novel·la (barris pobres, burgesia industrial, baixos fons, etc.; catolicisme, sindicalisme, filantropia, etc.). La protagonista. Progressió vital, independència, valors morals, amor i sexe. Relació amb el títol. Els personatges secundaris en relació amb la protagonista.

6. *Bruixa de dol*, de Maria-Mercè Marçal

La generació poètica dels 70 i el grup de "Llibres del Mall": oposició al realisme; formes tradicionals i treball de llengua. *Bruixa de dol* en la trajectòria de Marçal. Descripció del llibre. El títol: referents i sentit. Estructura: les dues parts del llibre. Primera part (seccions 1-4): l'experiència amorosa; el sexe i el desig. Les formes: cançons (1), formes epigramàtiques breus (2 i 3), sonets (4). Segona part (seccions 5 i 6): la identitat i la solidaritat femenines; la lluita feminista. Les formes: cançons (5) i sonets (6). Marçal i la tradició: la recreació de la cançó popular i els seus recursos; els sonets. Els temes: la soledat; amor, sexe, cos; la bruixa i la recerca de la identitat femenina. Llenguatge poètic i imatgeria: la lluna; la nit; el foc; el mar; altres elements de la natura.